

(דף נ"ה ע"א) אִסְתַּפַּל בַּיָּהּ בְּאָדָם לְמַהוּי שְׁלִיט עַל פְּלֵא. (נ"א לְמַהוּי שְׁלִים בְּכֵלָא וְאַתְבְּרִי דוּ פְּרִצוּפִין) וְהָוָה דְּמִי לְעֵלְאִין וְתַתְּאִין. נַחַת לִיָּה בְּדַמּוֹת יִקְרָא, וְחִמוּ לִיָּה בְּרִיזִין, פְּדִין אֶתְפִּנְשׁוֹ לְגַבְיָהּ, וְסִגִּידוּ לְקַבְלִיָּהּ, וְאִמְתָּא וְדַחְלָא נְפִלַת עָלֵיהּ מִדַּחְלַתִּיָּהּ, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (בראשית ט) וּמִזְרָאֲכֶם וְחַתְכֶם יִהְיֶה עַל כָּל חַיַּת הָאָרֶץ וְעַל כָּל עוֹף הַשָּׁמַיִם.

עֵינֵיהּ לְגַנְתִּיָּה דְנַטְע, לְנַטְרִיָּה לְמַהוּי לִיָּה חֲדוּ עַל חֲדוּ, וְלֹא שְׁתַּעֲשֻׁעַ בַּיָּהּ. עֶבֶד לִיָּה טְרוּצְטְבוּלִין מַחְפִּיזִין בְּאֲבָנֵי יָקָר, וּמִלְאָכִין עֵלְאִין חֲדָאן קַמִּיָּה. לְבַתָּר פְּקִיד לִיָּה עַל אֵילָנָא חֲד וְלֹא קָאִים בְּפַקוּדָא דְמֵאֲרִיָּה.

אֲשַׁכְּחָנָא בְּסַפְרָא דְחַנּוּף, דְּלְבַתָּר דְּסָלִיק לִיָּה קְדָשָׁא בְּרִיזִין הוּא, וְאַחֲמִי לִיָּה כָּל גְּנֻזִיָּא דְמִלְפָּא, עֵלְאִי וְתַתְּאִי, אַחֲמִי לִיָּה אֵילָנָא דְחַיִּי, וְאֵילָנָא דְאַתְפַּקֵּד עָלֵיהּ אָדָם, וְאַחֲמִי לִיָּה הוֹכְתִיָּה דְאָדָם בְּגַנְתָּא דְעָרוֹ. וְחִמָּא, דְאֵלְמָלִי נָטִיר אָדָם פְּקוּדָא דָּא, יְכִיל לְקַיְיֵמָא תְּדִירָא, וְלְמַהוּי תְּדִירָא תַמְנָן. הוּא לֹא נָטִיר פְּקוּדָא דְמֵאֲרִיָּה, נְפַק בְּדִימוּס וְאַתְעַנְשׁ.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, אָדָם דְּוּ פְּרִצוּפִין אֶתְבְּרִי, וְהָא אֹוְקִימָנָא, (בראשית ב) וַיִּקַּח אַחַת מִצְלָעוֹתָיו, נְסֵרוֹ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְאַתְעַבִּידוּ תְּרִין, מִמְזַרְחָ וּמִמְעַרְב, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (תהלים קלט) אַחֲזוּר וְקָדָם צְרַתְנִי. אַחֲזוּר דָּא מְעַרְב, וְקָדָם דָּא מְזַרְחָ.

רַבִּי חֵיָּא אָמַר, מַה עֶבֶד קְדָשָׁא בְּרִיזִין הוּא, תַּקִּין לְהֵהוּא נּוֹקְבָא וְשְׁכֵלִיל שְׁפִירוּתָהּ עַל פְּלֵא, וְעֵינֵיהּ לְאָדָם, הָדָא הוּא דְכְּתִיב וַיִּבְנוּ יְיָ אֱלֹהִים אֶת הַצֵּלַע אֲשֶׁר לָקַח מִן הָאָדָם לְאִשָּׁה. תָּא חֲזִין, מַה כְּתִיב לְעֵילְא, וַיִּקַּח אַחַת מִצְלָעוֹתָיו. מָאִי אַחַת. כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (שיר השירים ו) אַחַת הִיא יוֹנְתִי תַמְתִּי אַחַת הִיא לְאִמָּהּ. מִצְלָעוֹתָיו: מְסַטְרוּי. כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (שמות כו) וְלִצְלַע הַמִּשְׁכָּן.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, קְדָשָׁא בְּרִיזִין הוּא נְשִׁמְתָא עֵלְאָה יְהֵב בַּיָּה בְּאָדָם, וְכֵלִיל בַּיָּה חֲכַמְתָּא וְסַכְלַתְנָו, לְמַנְדַּע פְּלֵא. מָאֵן אַתְּרָ יְהֵב בַּיָּה נְשִׁמְתָא. ר' יִצְחָק אָמַר, מֵאַתְרַ דְּשָׂאָר נְשִׁמְתִין קְדִישִׁין קָא אַתְיִין.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, מְהַכָּא. דְכְּתִיב, (בראשית א) תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה, מָאֵן הָאָרֶץ. מְהֵהוּא אַתְרַ דְּמַקְדָּשָׁא אֲשַׁתְּכַח בַּיָּה. נֶפֶשׁ חַיָּה, נֶפֶשׁ חַיָּה סַתָּם, דָּא נֶפֶשׁ אָדָם קְדַמְאָה דְכֵלָּא.

רַבִּי חֵיָּא אָמַר, אָדָם הָוָה יָדַע חֲכַמְתָּא עֵלְאָה, וְתִיר מִמִּלְאָכֵי עֵלְאִי, וְהָוָה מְסַתְּפַל בְּכֵלָּא, וְיָדַע וְאַשְׁתַּמּוּדַע לְמֵאֲרִיָּה, וְתִיר מִכָּל שָׂאָר בְּנֵי עֵלְמָא. בַּתָּר דְּחַב, אֲסַתִּימוּ מְנִיָּה מְבוּעֵי דְחֲכַמְתָּא, מַה כְּתִיב (נ"א מִמָּה דְכְּתִיב) (בראשית ג) וַיִּשְׁלַחְהוּ יְיָ אֱלֹהִים מִגֵּן עֵדֶן לַעֲבֹד אֶת הָאָדָמָה.

רַבִּי אַבְּא אָמַר, אָדָם תְּרַאשׁוֹן מְדַבֵּר וְנוֹקְבָא אֲשַׁתְּכַח, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (בראשית א) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֵׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדַמּוֹתֵינוּ, וְעַל דָּא, דְּכַר וְנוֹקְבָא אֲתַעֲבִידוּ פַּחְדָּא, וְאַתְפְּרָשׁוּ לְבַתָּר. וְאִי תִימָא, הָא דְאָמַר הָאָדָמָה אֲשֶׁר לָקַח מִשָּׁם. הֵכִי הוּא וְדָאִי, וְדָא הִיא נּוֹקְבָא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיזִין הוּא אֲשַׁתְּתַף עִמָּהּ, וְדָא הוּא דְכַר וְנוֹקְבָא, וְכֵלָּא הוּא מְלָה חֲדָא.

כהוראת מו"ר שר בית הזוהר המקובל האלוכי
ר' בנימו שמואל שליט"א

רבי יוסי אומר, עָזִי וְזַמְרַת יְהוָה, אֵינֹן דְּכִלְיָן דָּא בְּדָא וְלֹא אֶתְפְּרָשָׁן דָּא מִן דָּא וְלִעְלָמִין אֵינֹן
בְּחִבּוּבָא, בְּרַעוּתָא חָדָא, דְּמִתְמָן אֲשַׁתְּכַחוּ (נ"א אֶתְמַשְׁכוּ) מְשִׁיכֵן דִּנְחָלִין וּמְבוּעִין לְאֶסְתְּפָקָא
כְּלָא, וְלִבְרָכָא כְּלָא, לֹא כְּדִיבּוּ מִימֵי מְבוּעִין, כְּמָה דְּאֵתְ אָמַר (ישעיה נח) וּכְמוֹצָא מִים אֲשֶׁר לֹא
יִכְזְבוּ מִימֵיו וְעַל דָּא וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה, דְּבִגְנִי כְּהָ, מְלָכָא קְדִישָׁא מְשִׁיךְ וְאֶחְסִין לְתַתָּא, וְאֶתְעַר
יְמִינָא לְמַעְבַּד נְסִין.

זֶה אֵלֵי וְאֲנִיהוּ. דָּא צְדִיק, דְּמַנְיָה נְפָקִין בְּרַכָּאן בְּזוּג. וְאֲנִיהוּ: בְּהוּא אֶתְר דְּחִבּוּבָא אֲשַׁתְּכַח
בִּינָה, וְדָא הוּא מְקַדְשָׁא. אֱלֹהֵי אָבִי וְאֶרֻמְמַנְהוּ, מְשָׁה קְאָמַר דָּא, לְגַבִּי אֶתְר דִּלְוָאֵי אֶתְיִין מִהוּא
סְטָרָא וְעַל דָּא (תְּוָה) נְשִׁלְמוּתָא דְּכָלָא הוּא בְּהוּא אֶתְר. (נ"א בְּהֵאֵי קְרָא).

רבי יצחק אומר, וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה, דָּא מְלָכָא קְדִישָׁא, וְהָכִי הוּא. וּמְנַלְן. מְקַרָּא אַחְרִינָא אֲשַׁבְּחָנָא
לִינָה, דְּכַתִּיב, (ישעיה י"ב) כִּי עָזִי וְזַמְרַת יְהוָה יִי וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה, מִמְשַׁמַּע דְּקָאֻמַּר יִי וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה,
(דף נ"ה ע"ב) דָּא מְלָכָא קְדִישָׁא.

עָזִי וְזַמְרַת יְהוָה וְגו', (שמות טו) ר' חִזְקִיָּה פָּתַח וְאָמַר, בְּהֵאֵי קְרָא דְּכַתִּיב, (משלי יז) בְּכָל עֵת אוֹהֵב הָרַע
וְאֵח לְצָרָה יוֹלֵד. בְּכָל עֵת אוֹהֵב הָרַע, דָּא קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּכַתִּיב בִּינָה (משלי כז) רַעְיָה וְרַע אָבִיךָ
אֵל תַּעֲזוּב.

וְאֵח לְצָרָה יוֹלֵד, בְּשַׁעְתָּא דִּיעִיקוֹן לָךְ שְׁנֵאָה, קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא מַה אָמַר, (תהלים קכב) לְמַעַן אֲחִי
וְרַעִי אֲדַבְּרָה נָא שְׁלוֹם בְּךָ, דִּישְׂרָאֵל, אֶקְרוּן אַחִים וְרַעִים לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. יוֹלֵד מַהוּ, וְכִי
הַשְׁתָּא יוֹלֵד. אֵלָא בְּשַׁעְתָּא דְּעַקְתָּא יוֹלֵד בְּעַלְמָא, אֵח יֵהֵא לְקַבְלָךְ, לְשִׁבְּאָ לָךְ מִכָּל אֵינֹן דְּעַקִּין
לָךְ.

רבי יהודה אומר, יוֹלֵד: דְּמְלָכָא קְדִישָׁא יִתְעַר בְּהֵאֵי עִז, לְנַקְמָא לָךְ מֵאוּמִין, לְיַנְקָא לָךְ מֵאִמָּא,
בְּהוּא סְטָרָא, כְּמָה דְּאֵתְ אָמַר, עָזִי וְזַמְרַת יְהוָה וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה. לְאֶתְעַרָּא גְבוּרָאן לְקַבֵּל אוּמִין
עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת.

רבי ייסא פתח ואמר, כְּמָה אֵת לִי לְבַר נֶשׁ לְרַחֲמָא לִינָה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּהָא לִית
לִינָה פּוּלְחָנָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, (אֵלָא) (כְּמָה) רַחֲמֵינָא. וְכָל מָאן דְּרַחֲמִים לִינָה, וְעַבִּיד פּוּלְחָנָא
בְּרַחֲמֵינָא, קָאֲרִי לִינָה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא רַחֲמָא. אִי הָכִי, בְּמָאֵי אוּקְיָמָנָא הֵינִי קְרָאֵי, רַעְיָה וְרַע
אָבִיךָ אֵל תַּעֲזוּב. וּכְתִיב (משלי כה) הוֹקֵר רִגְלָהּ מִבֵּית רַעְיָה.

אֵלָא הָא אוּקְמוּהָ חֲבֵרְיָא, הָאֵי קְרָא (ס"א בעולות ושלמים והאי בחטאות ואשמות וכתוב וכו') בְּעוֹלוֹת כְּתִיב.
הַשְׁתָּא, רַעְיָה וְרַע אָבִיךָ אֵל תַּעֲזוּב, לְמַפְלַח לִינָה, וְלִמְעַבַּד פְּקוּדֵי. אֵל תַּעֲזוּב
וְדָאֵי. וְהָא דְּאֶתְמַר הוֹקֵר רִגְלָהּ מִבֵּית רַעְיָה. פְּלוּמַר הוֹקֵר יֶצְרָה, וְדָלָא יִרְתַּח לְקַבְלָךְ, וְלֹא יִשְׁלוּט
בְּךָ, וְלֹא תַעֲבִיד הִרְהוּרָא אַחְרָא. מִבֵּית רַעְיָה, מָאן בֵּית רַעְיָה. דָּא נְשַׁמְתָּא קְדִישָׁא, דְּאֶעֱיֵל בָּהּ
רַעְיָה וַיְהִיבָה בְּגוּהָ.

וְעַל דָּא פּוֹלְחָנָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לְרַחֲמָא לִיה בְּכֹלָא, פְּמָה דְכְּתִיב, (דברים ו) וְאַהֲבַת אֶת יְיָ אֱלֹהֶיךָ. זֶה אֱלֹהֵי וְאַנְוָהוּ, דְכָל יִשְׂרָאֵל חָמוּ עַל יָמָא, מַה דְלָא חָמָא יְחֻזְקָאֵל נְבִיאָה, וְאַפִּילוּ אֵינּוֹן עוֹבְרֵי דְבְמַעֵי אִמְהוֹן, הוּוּ חָמָאן וּמְשַׁבְּחֵן לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְכִלְהוּ הוּוּ אִמְרִין זֶה אֱלֹהֵי וְאַנְוָהוּ אֱלֹהֵי אָבִי וְאַרְוּמְמָנְהוּ, פְּמָה דְאֵת אָמַר אֱלֹהֵי אַבְרָהָם.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, אִי הָכִי אִמְאֵי וְאַרְוּמְמָנְהוּ, דְהָא אֱלֹהֵי אַבְרָהָם לְעִילָא הוּא. אָמַר לִיה, אִפִּילוּ הָכִי אַצְטְרִיךְ, וְכֹלָא חַד מְלָה, וְאַרְוּמְמָנְהוּ בְּכֹלָא, לְאַכְלָלָא, מָאן דִּיבְדַע לִיחְדָּא שְׂמָא קְדִישָׁא רַבָּא, דְהָא הוּא פְּלַחְנָא עֲלָאָה דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

רַבִּי יְהוּדָה הָוָה יְתִיב קָמִיה דְר' שְׁמַעוֹן, וְהָוָה קְאָרִי, פְּתִיב (ישעיה נב) קוֹל צוֹפִיךְ נְשָׂאוּ קוֹל יַחְדָּיו יִרְנְנוּ. קוֹל צוֹפִיךְ, מָאן אֵינּוֹן צוֹפִיךְ. אֵלָא אֵלִין אֵינּוֹן דְמַצְפָּאן, אִימְתִי יְרַחֵם קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא, לְמַבְנֵי בֵיתֵיה. נְשָׂאוּ קוֹל, יִשְׂאֻוּ קוֹל מִיבְעֵי לִיה, מָאִי נְשָׂאוּ קוֹל. אֵלָא, פֶּל בַּר נֶשׁ דְּבַכִּי, וְאַרְיִם קְלִיָּה עַל חֶרְפֵּן בֵּיתֵיה דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, זְכִי לְמָה דְכְּתִיב לְבַתֵּר יַחְדָּיו יִרְנְנוּ. וְזָכִי לְמַחְמֵי לִיה בִּישׁוּבָא בְּחֶדְוֹתָא.

בְּשׁוּב יְיָ צִיּוֹן, (אמר ליה) בְּשׁוּב יְיָ אֵל צִיּוֹן מִיבְעֵי לִיה, מָאִי בְּשׁוּב יְיָ צִיּוֹן אֵלָא בְּשׁוּב יְיָ צִיּוֹן וְדָאִי. תָּא חֲזִי, בְּשַׁעֲתָא דְאַתְחַרִּיב יְרוּשָׁלַם לְתַתָּא, וּבְנִסְת יִשְׂרָאֵל אֶתְתַּרְכַּת, סְלִיק מְלַכָּא קְדִישָׁא לְצִיּוֹן, וְאַנְגִיד לִיה לְקַבְלִיָּה, בְּגִין דְכְּנִסְת יִשְׂרָאֵל אֶתְתַּרְכַּת. (השָׁמָא דְאַתְגַּלְיָא כְּנִסְת יִשְׂרָאֵל סְלִיק לִיה לְגַבִּיָּה) וְכַד תַּתְּהַדֵּר בְּנִסְת יִשְׂרָאֵל לְאַתְרָהּ, בְּדִין יְתוּב מְלַכָּא קְדִישָׁא לְצִיּוֹן לְאַתְרֵיהּ, לְאַזְדַּוְגָא חַד בְּחַד, וְדָא הוּא בְּשׁוּב יְיָ צִיּוֹן. וּבְדִין זְמִינִין יִשְׂרָאֵל לְמִימְרָה, זֶה אֱלֹהֵי וְאַנְוָהוּ. וְכְּתִיב, זֶה יְיָ קוֹיֵנוּ לוֹ נְגִילָה וְנִשְׁמַחָה בִישׁוּעָתוֹ, בִישׁוּעָתוֹ וְדָאִי.

יְיָ אִישׁ מְלַחְמָה יְיָ שְׂמוֹ. (שמות טו) רַבִּי אַבְא פְּתַח (במדבר כא) עַל פֶּן יֵאמַר בְּסִפְר מְלַחְמוֹת יְיָ אֶת וְהֵב בְּסוּפָה וְאֵת הַנְּחָלִים אֲרַנּוֹן. פְּמָה אֵית לָן לְאַסְתַּפְּלָא בְּפַתְגְמֵי אֲוִרֵיָתָא, פְּמָה אֵית לָן לְעֵינָא בְּכָל מְלָחָא, דְלִית לָךְ מְלָה בְּאֲוִרֵיָתָא, דְלָא אֶתְרַמִּיזָא בְּשְׂמָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, וְלִית לָךְ מְלָה בְּאֲוִרֵיָתָא, דְלִית בָּהּ פְּמָה רְזִין, פְּמָה טַעֲמִין, פְּמָה שְׂרָשִׁין, פְּמָה עֲנַפִּין.

